

Ryszard Rogosz, Eugeniusz Cnotliwy

Szczecin - Zamek

Informator Archeologiczny : badania 7, 222-223

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SZABLAK k/Nowogrodu, pow. Łomża

Konserwator Zabytków Archeologicznych
w Białymstoku

Badania prowadził mgr inż. arch. Tadeusz R. Żurowski i mgr Jolanta Sobiech-Deptułow, Finansował WKZ w Białymstoku. Pierwszy sezon badań, Grodzisko wczesno-średniowieczne i średniowieczne.

Przeprowadzono badania wykopaliskowe grodziska znanego z przekazów historycznych oraz badań powierzchniowych Romana Jakimowicza i Adama Chętnika jeszcze w okresie międzywojennym, a także w 1965 roku. Uległo ono całkowitej dewastacji w trakcie regulacji rzeki Narwi. Stąd czerpano materiał ziemny do budowy. Obiekt jest wpisany do rejestru zabytków. Założono wykopy krzyżowe wzdłuż i poprzek całego obiektu. Wykryto warstwę kulturową i dolne części wałów w dwóch miejscach po stronie zachodniej i południowej. Charakterystycznych zabytków nie wykryto.

Dalszych badań nie planuje się.

SZCZECIN - ZAMEK

Pracownia
Archeologiczno-Konserwatorska
P.P. PKZ
Oddział w Szczecinie

Badania prowadził mgr Ryszard Rogosz / autor sprawozdania / pod kierownictwem dr Eugeniusza Cnotliwego. Finansował PWRN - Wydział Kultury Szczecin. Pierwszy sezon badań, Grodzisko, Kościół św. Ottona - wczesne i późnośredniowiecze.

W trakcie odbudowy Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie prowadzi się liczne wykopy ziemne, które w uzasadnionych przypadkach wyprzedzane są systematycznymi badaniami archeologicznymi. Realizacja głębokich wykopów przygotowywanych pod fundamenty krużganka biegnącego wzdłuż wschodniej elewacji skrzydła zachodniego, została uzależniona od całkowitego przebadania Kościoła św. Ottona, wstępnie rozpoznanego przez Muzeum w Szczecinie i Kierownictwo Badań nad Początkami Państwa Polskiego w Szczecinie, w latach 1947 -1948.

Badania obejmowały przestrzeń 100 m², gwarantującą odsłonięcie całej zachodniej części prezbiterialnej kościoła. W rzucie odsłonięto wieloboczne prezbiterium wyznaczone szerokim murem kamiennym, wzmocnionym na narożnikach potężnymi przyporami. Między przyporami odkryto ceglane łuki konstrukcyjne oraz dobrze

zachowaną posadzkę ceglana, pod którą występowały groby datowane wstępnie na XIV i XV wiek.

Wewnątrz kościoła odsłonięto dobrze zachowany, prostokątny ołtarz ceglany dostawiony do czołowej ściany prezbiterium. Oparty na fundamencie kamiennym, w młodszej fazie rozbudowany został ceglany stopniami układanymi na posadce. Wewnątrz i zewnątrz kościoła przebadano wyraźny poziom budowy, który wstępnie datowany materiałem źródłowym odpowiada potwierdzonej dacie budowy obiektu określonej zgodnie na rok 1346.

Poniżej, na niewielkiej przestrzeni ograniczonej odsłoniętymi relikiami architektonicznymi przebadano dobrze zachowane poziomy osadnicze datowane wstępnie na wieki od 2 połowy VIII do XI w. Wyznaczały je klepska chat oraz liczne paleniska nasycone materiałem ceramicznym i kostnym.

Bezpośrednio nad calcem wystąpiła warstwa o miąższości do 50 cm, którą łączą należy z działalnością ludności kultury lużyckiej z wczesnej epoki żelaza.

Badania kontynuowane będą w pierwszym półroczu 1974 r. w zachodniej części kościoła na tzw. dziedzińcu mennicznym. Celem badań jest odsłonięcie i zbadanie pełnego rzutu kościoła św. Ottona, który zostanie w obrysie uwidoczniiony w posadzkach dziedzińca głównego i menniczego.

SZRENSK, pow. Mława

Mazowiecki Ośrodek Badań Naukowych

Badania prowadził mgr Wojciech Sieradzki,
Finansowało Towarzystwo Miłośników Ziemi
Mławskiej. Drugi sezon badań. Wczesnośrednio-
wieczny zespół miejski / XI - XII w/

W bieżącym roku kontynuowano prace na terenie podgrodzia. Przebadano 2 ary. Stwierdzono występowanie na głębokości 70 cm dalszych, owalnych plam polepy o miąższości około 30 cm. W centralnej części przebadanej powierzchni polepa występuje w kształcie trzech, wyraźnie zarysowanych czworoboków o powierzchni około 1 m², połączonych wąskimi wkładami.

Materiał ceramiczny dość jednolity, datowany jest na XI - XII w. Wśród zabytków wydzielonych zwraca uwagę miniaturowa siekierka żelazna, będąca zapewne przedmiotem kulturowym lub symbolem władzy.

Badania będą kontynuowane.